

DORMIAM ET REQUIESCAM

ET ABUNDANTIA PACIS

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

ELECTORUM CONSERVASTI

V. ÉVF. 1904 2. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA
A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Rákos-u. 5

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMASA BUDAPESTEN

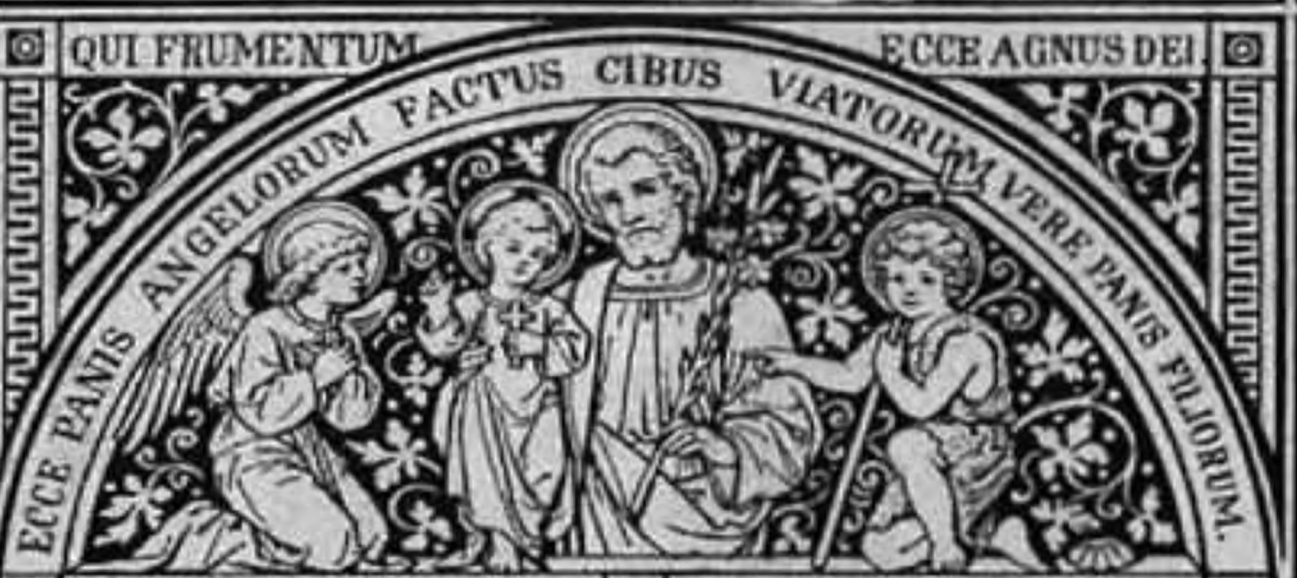
IT DEUM ADORAVIT.

SPIRITUS CONTRIBULATUS.

PARCE POPULO TUO.

CUJUS NON SUM DIGNUS...

...

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Az eucharisztikus kongresszusok jelentősége. — Az Oltáriszentség és a férfiak. — Jézus szenvedése. — A legméltóságosabb Oltáriszentség és II. Rákóczi Ferencz fejedelem. — Következetesség. — Vegyesek. — Ágnes vagy az Oltáriszentség kis menyasszonya. — Országos Eucharisztikus Kongresszus. — Oltáregyesületi ügyek. — Befolyt díjak. — Az örökimádás temploma. — Szerkesztői üzenetek. — Hírdetések.

Az eucharisztikus kongresszusok jelentősége.

DR. ANDOR GYÖRGY.

AZ IDÉN szándékozunk *első ízben országos eucharisztikus kongresszust tartani önállóan, különváltan a katolikus nagygyűléstől.* Az eucharisztikus művek az utolsó években — hála Istennek — annyira fölszaporodtak és megerősödtek, hogy kellő és méltó megbeszélésükhöz a katolikus nagygyűlések határain belül sem elegendő hely, sem elegendő idő rendelkezésre nem állott.

Indokoltnak és szükségesnek mutatkozott a különválás annál is inkább, mert az eucharisztikus művek jelentősége és fontossága mindig sürgetőbbén kívánta, hogy azokkal egy nagyobb szabású kongresszus foglalkozzék mélyebben és behatóbban, hogy azokra a társadalom figyelmét egy jobban kidomborodó eucharisztikus kongresszus hívja föl nyomatékosabban.

Az eddigi katolikus nagygyűlések keretében az eucharisztikus művek inkább csak a papság érdeklődésének tárgyai voltak.

Az országos eucharisztikus kongresszus *az egész katolikus társadalmat* akarja az eucharisztikus művek körébe vonni és öntudatosabb imádatra és szeretetre buzdítani a szentségi Jézus iránt, a ki közöttünk van és a kit mégis oly sokan nem ismernek.

A katolikus nagygyűlések *a külső katolikus élettevékenységet* vannak ~~hívva~~ fejleszteni és terjeszteni. A szociális cselekvést, a jótékonyt, a tudományt, művészetet és irodalmat a katolikus nagygyűlések törekesznek ~~katolikus~~ szellemben és keresztény elvek szerint irányítani és előbbre vinni.

Az országos eucharisztikus kongresszusok a külső tevékenységnek ~~első forrását~~ kívánják a társadalomban egyre nagyobb mértékben meg-
menni és mélyíteni.

Miként a szerves anyagban a termékenység mindig a bensőből fakad: úgy a szellemi és erkölcsi tevékenység is erejét, tevékenységét a benső életből meríti. Mesterségesen, mechanikai uton-módon, galvanizálás által mozgásba hozhatjuk ideig-óráig az anyagot; de önkéntes, öntudatos, kitartó, termékeny élettevékenység csak benső életelvből indulhat ki.

Ha azt akarjuk, hogy katolikus társadalmi akciónk ne szoruljon folyton külső ösztönzésre, galvanizálásra; ha azt akarjuk, hogy külső társadalmi életünk termékeny legyen, gyümölcsöket érleljen, minden nehézség között is kitartó legyen: akkor azt tulajdonképeni benső életelvből kell fejlesztenünk.

Páli szent Vincze szokta volt leányainak mondani: «Ha önfeláldozást és szeretet akartok gyakorolni, akkor az önfeláldozást és szeretetet *ennetek* kell». Ezzel megjelölte a külső társadalmi élettevékenységnek benső forrását.

Társadalmunknak is tehát az Oltáriszentségben jelenlevő önfeláldozó szeretettel kell táplálkoznia, Jézust kell szívébe fölvennie: akkor szeretni fog, mint Krisztus Urunk szeretett, dolgozni, küzdeni, áldozni, szenvedni fog tudni, miként Krisztus Urunk megadja mindehhez a szükséges okosságot, bölcseséget, buzgalmat, erőt.

Schmitz, a néhány évvel ezelőtt elhunyt nagynevű kölni fölszentelt püspök, említette egyik német nagygyűlésen mondott beszédjében, hogy Írországra utazott volt azzal a szándékkal, hogy tanulmányozza, minő társadalmi intézmények, milyen egyesületek és sajtó segítségével volt képes az ír nép ősi hitéhez való hűséges ragaszkodását annyi üldöztetés és veszély között oly erőben és elevenségben megőrizni. Dublinba érkezett és véletlenül egy külvárosi templomba lépett. Meglepetéssel látta, hogy a templomot ünnepiesen öltözött férfiak sokasága töltötte meg, a kik mind a szent áldozáshoz járultak. Csodálkozva kérdezte a sekrestyést, hogy minő különös ünnepet ülnek meg a férfiak. «Jézus szent Szive társulatának 1300 férfi tagja végzi ma havi szent áldozását» — felelé a sekrestyés. «Nem foglalkoztam tovább — ugymond Schmitz püspök beszédjében — az ír katolikusok társadalmi intézményeinek tanulmányozásával. E jelenség mindent megmagyarázott, mindent megértetett. Az ír katolikusok társadalmi és politikai tevékenységükhöz az erőt, a kitartást az Oltáriszentségtől veszik.» (A «Sendbote» után, 1902. évfolyam, 2940.)

Az eucharisztikus kongresszusok ezen ideális állapot megvalósítását tűzik ki céljukul. A katolikus társadalom lelkébe, szívébe a szentségi Jézust kívánják helyezni.

Mit is használna az erőmegfeszítés a társadalmi tevékenység terén az Oltáriszentséggel való szoros összeköttetés nélkül?

Tanácsos, ajánlatos dolog-e falvakat, községeket építeni kietlen, terméketlen vidékeken, kopár, sziklás hegyek lábainál. Előbb termékenynyé kell

tenni a vidéket, befásítani s erdősíteni a hegyeket, azután lehet eredményes telepítéshez fogni. Különben a szárazság, a kopár hegyek fölött járó viharok előbb-utóbb pusztulás felé viszik a telepítvényeket.

A katolikus társadalomban is hozzá kell látni a kopár, sziklás helyek befásításához. Termékenyíteni kell a társadalom talaját az eucharisztikus művek terjesztése által. Akkor katolikus intézményeinket és egyesületeinket nem fogja fenyegetni a pusztulás; akkor azok virágzásnak fognak indulni.

Erre ösztönöznek hathatósan az eucharisztikus kongresszusok. Ebben látom azok nagy jelentőségét.

Egy másik szempont, melyből az eucharisztikus kongresszusok fontosságát méltányolnunk kell — a kulturális szempont.

Talán soha, egy időben sem beszéltek annyit közművelődésről, kulturáról, mint napjainkban. Már ez a körülmény is arra vall, hogy e tekintetben nincsen minden rendjén. Az egészséges ember nem szokott szüntelenül betegségről beszélni.

És tényleg van-e egyáltalában közműveltségünk, kulturánk? Nem nyer-e korunk egész modern kulturája kifejezést épen abban, hogy keresi a kulturát? Lankadatlan fáradozással törekszik korunk olyan kultúra felé, melynek tartalma összhangzatot és békességet nyújtson. De e cél megközelítése helyett mindig nagyobb tévedésekbe esik. A kulturát majd az anyagi javak bő termelésében és egyenletes fölosztásában, majd a tudományos ismeretek általánosításában, majd ismét az esztetikai érzés fejlettségében óhajtja megvalósítani.

Mindebben az a főbenjáró tévedése korunknak, hogy a kulturát valami *fölszines* dologba helyezi és nem magának az egész embernek fölemelésébe. Korunknak az a nagy hibája, hogy *fölszines kulturmunkával* foglalkozik, mely nem hatol be az ember bensejébe. Az a végzetes tévedése, hogy saját erejéből véli megteremthetőnek a kulturát és felejtí, hogy az emberiség kulturáját magasabb, Istentől származó erők nélkül nem lehet megvalósítani.

E főbenjáró tévedéssel szemben — a technikai, művészi és tudományos haladás minden vívmányának teljes méltánylása mellett — hangsúlyoznunk kell, hogy *az igazi kulturának központja az ember, az embernek központja pedig Isten. Akkor emelkedik tehát az ember a kultúra színvonalára, ha Istenben találja meg központját, ha Isten szelleme és gondolata jut lelkében uralomra, ha Isten van benne.*

Isten Fia azért jött a világra, Isten azért lett emberré, hogy az ily értelemben vett legszentebb kulturmunkát végezze. Ezt a kulturmunkát folytatja az Üdvözítő az Oltáriszentségből. Itt van az Ur Jézus közöttünk az Oltáriszentségben, hogy miként a szőlőtő átönti életét a szőlővesszőbe: úgy isteni életével Ő is áthassa és nemesitse, igazi kulturára emelje a lelket, magasabb emberré tegye az animalis homót.

Midőn tehát az eucharisztikus kongresszusok az Üdvözítő ezen isteni szándékainak iparkodnak eleget tenni, midőn a társadalmat mindig közelebb törekszenek hozni a szentségi Jézushoz: akkor valóban a *legfontosabb kulturális feladatot* teljesítik. Az eucharisztikus kongresszusok a leghatalmasabb kulturális erőt érvényesítik, melyet semmi sem pótolhat, melyet az igazi kultúra sohasem nélkülözhet.

Sok közművelődést szolgáló kongresszust tartanak napjainkban. Vannak tudományos, pedagógiai, egészségügyi, szociális kérdésekkel, a jótékonyág ügyeivel foglalkozó kongresszusok. De olyan mélyreható kulturális munkát egyik sem végez, mint a milyent az eucharisztikus kongresszusok teljesítenek.

A *harmadik* nagyjelentőségű missziót az eucharisztikus kongresszusok az által végzik, hogy az Oltáriszenstég kultuszában az egész vonalon szüntelenül sürgetik az *Anyaszentegyházzal való együttérzést*.

Az Anyaszentegyház kapta az Ur Jézus kezéből az Oltáriszentséget. Az Anyaszentegyház őrzi e drága kincsét. Az Anyaszentegyház vette körül a szentségi Jézust a liturgikus és művészeti tiszteletnek azon módjával, mely az Eucharisztia méltóságának leginkább megfelel. A szellemet, melyben a szentségi Jézus tőlünk hódolatot kíván, senki jobban nem ismerheti, mint a Szentlélek sugallatától vezérelt Anyaszentegyház, az Üdvözítő gondolatainak, szándékainak e letéteményese.

Az Oltáriszentség méltóságának tiszteletben tartására azért az Eucharisztia kultuszában a legbiztosabb vezérelv a *sentire cum ecclesia*.

Az eucharisztikus kongresszusok ezt az Anyaszentegyházzal való együttérzést fejlesztik a papságban és a hívekben. Arra vannak hivatva e kongresszusok, hogy megszüntessék a nemtörődés, a túlbuzgóság, az alanyi, egyéni izlés szülte visszaéléseket. Az a feladatuk, hogy az Egyház szabványaival ellenkező jogszokásoknak hirdetett állapotokat megtörjék. Az rendeltetésük, hogy a társadalmat előkészítsék, rávezessék az Oltáriszentség méltóságának megfelelőbb s az Anyaszentegyház részéről sürgetett reformoknak keresztülvételére. Arra vannak hivatva, hogy az áhitat fattyuhajtásait lenyessék, a hitéletben a lényegest szüntelenül kiemeljék. Az eucharisztikus kongresszusoktól kell, hogy vegyék a művészetek az Oltáriszentség dicsőítésében az Egyház szelleme szerinti irányítást és impulzust.

Minő nagy misszió vár épen hazánkban az eucharisztikus kongresszusokra, hogy csak egyet említsek, például: *az egyházi ének reformálásában*.

Valamikor az *egyházi ének az oltár közelében*, a presbiteriumban foglalt helyet és közvetlenül részt vett az áldozati szent cselekvényben. *Ma az oltártól legtávolabb, legmesszebb fekvő helyre jutott*. Csoda-e, ha az egyházi ének és zene muzsája, mely külön feljárón a keresztény hitközségtől észre nem véve oson fel a templom bejárata fölött levő kórusra, a leggyakrabban

megfeledkezik arról, hogy nincs már künn az utcán, a koncertteremben, vagy a színházban. Az egyházi éneket és zenét e számkivetésből kimenteni, a világi szellem csillogó békőitől megváltani, az Oltáriszentséghez ismét visszavezetni a társadalmat, mely az igazi egyházi éneket nem ismeri és szellemét nem érti, e célból felvilágosítani, megmozdítani, ez az eucharisztikus kongresszusoknak magasztos és annál sürgősebb feladata, mennél gyakrabban nyilvánul meg e tekintetben — mint legutóbb is a szentséges Atya rendeletében — az Anyaszentegyháznak szelleme.

Noha nem vagyok illetékes arra, mégis az országos eucharisztikus kongresszust rendező bizottság figyelmébe bátorodom ajánlani, hogy az Anyaszentegyház szelleme szerint való templomi ének és zene művelésére hivatott Czeczilia-egyesület működése az eucharisztikus kongresszus keretébe volna felvehető.

De még a tudománynak is, a dogmatikának, a patrisztikának, a történelemnek is adhatnak fellendülést az eucharisztikus kongresszusok az által, hogy tanaikat általánosítják, vagy hogy újabb tereket jelelnek ki a kutatásra, feldolgozásra.

Egy szóval az eucharisztikus kongresszusok jelentékeny, hathatós módon járulhatnak hozzá az egyházas érzület fejlesztéséhez, erősítéséhez.

Szokásban volt egykoron, hogy valamely néptörzsnek vagy községnek nagyságát, erősségét nem az egyedek tömege szerint, hanem a tűzhelyek száma szerint határozták meg. Minden tűzhely egy-egy családot jelentett. A népek és nemzetek szellemi, erkölcsi nagyságának megállapításában még ma is alkalmazhatjuk a számlálás e módszerét. Elmondhatjuk, hogy annál erőteljesebb, életképebb, hitben gazdagabb, holdogabb valamely nemzet, ország, vagy város, az isteni szeretetnek mennél több tűzhelyét számlálhatjuk meg benne, az Oltáriszentségnek mennél több és mennél számosabb tabernakulumát találhatjuk meg nála.

Adja Isten, hogy az országos eucharisztikus kongresszusunk alkalmából sok lángoló tűzhelyet számlálhassunk össze hazánkban. Adja Isten, hogy eucharisztikus kongresszusunk sok elhagyatott oltáron, sok kiégett tűzhelyen gyujthassa meg a szentségi Jézus iránt lángoló szeretet tűzét.

Az Oltáriszentség és a férfiak.

(Keller, himmelstadti plébános előadása.)

(Vége).

HÁTRA VAN most, hogy előadjam azon *eszközöket*, melyekkel a fentebb említett okokat ártalmatlanokká tehetjük; hogy megnevezzem azon módokat, melyekkel a férfiakat Krisztushoz vezethetjük; a szentmise buzgó

látogatásához, a szentáldozás többszöri méltó vételéhez és általában az Oltáriszentség iránt való szeretethez és tisztelethez szoktathatjuk.

Az első eszköz, melylyel a férfiakat az Oltáriszentségnek megnyerhetjük: az *ima*. Itt alkalmazható e szó: «Adiutorium nostrum in nomine Domini», valamint e másik: «Nisi Dominus aedificaverit domum in vanum laboraverunt, qui aedificant eam». Az Oltáriszentség nagybecsülése kiváló kegyelem, ezt azonban könyörgésekkel kell megnyerni. A papnak magának tehát sokat kell imádkozni a férfiakért; a férfiakért való imára sokakat kell buzdítani, különösen gyermekeket és jámbor lelkeket is. Ilyen imához alkalmas a pap imaórája, egyes hívőknek imaórája és Corporis-Christi-ájtatosság. Magától értetődik a memento a férfiakért a szentmisénél és a breviarium-imánál. Ezen imádságnak sikere annyival biztosabb, a mennyire a pap a férfiakat magukat tudja imádságra bírni.

A másik eszköz: a *pap és a buzgó hívek példája*. A férfiak nagyon hamarosan veszik észre, vajjon a pap az oltárnál Isten igazi szolgája-e, a kit áthat a hit és tisztelet a Legszentebb iránt, vagy pedig egyszerűen hivatalnak tekinti-e egész ténykedését. Olyan pap, a ki az Oltáriszentség iránt semmi-féle nagybecsülést nem mutat, a ki a templomról, szent eszközökről és minden egyebbről, a mi az istentisztelethez hozzátartozik, kellőleg és buzgón nem gondoskodik, a ki az istentiszteletet könnyelműen tartja meg, a ki nem viseli szívében a gyermekeknek buzgó előkészítését az első szentáldozáshoz: az a férfiakat az Oltáriszentségnek soha sem nyeri meg. «Orvos, gyógyítsd meg tenmagadat!» lesz figyelmeztetéseinek visszhangja, ha esetleg nem vágják szemébe eme még gonoszabb szót: «Maga sem hiszi el, a mit mond, mert különben másként viselkednék». Ugyanez áll az oltáregyesületi tagokról is.

A harmadik eszköz a *felvilágosítás*. Fentebb a tudatlanságot okul hoztuk fel arra, hogy a férfiakat távoltartja az Oltáriszentségtől. Emé tudatlanságot oktatással kell kiküszöbölni. Az Oltáriszentséget csak az fogja becsülni, a ki ismeri; csak akkor ébred majd a férfiakban is vágyódás a legszentebb Szentség iránt, ha tudni fogják, minő kincs, s mily kiapadhatatlan forrása a kegyelemnek. E szerint tehát kötelességünk beszélni az Oltáriszentségről. De máskor sem feledkezzünk meg Urunkról, a ki az Oltáriszentségben lakozik; a mivel a szív telve van, arról szól ajkunk is; olyan pap, olyan oltáregyesületi tag, a ki szívet isteni Urának adta, sok alkalmat talál arra, hogy Uráról megemlékezzék. Ezen többszöri megemlékezés aztán fel fogja ébreszteni a férfiakat lanyhaságukból és nemtörődömségükből. Hogy a szívet isteni mesterünk szívével teljesen egygyé olvaszszák, a szentségi egyesületek tulajdonképeni célja. Az óránként való elmélkedés által az Oltáriszentség felett megtanulja a lélek Urát és Istenét az Oltáriszentségben mindinkább megismerni és megszeretni, hogy ezáltal szavával a többieket

is, különösen a férfiakat az Oltáriszentséghez vezesse. «Eljöttem, hogy tüzet hozzak a földre s akarom, hogy égjen.» Említsük meg itt azt is, hogy a lelkész időről-időre figyelmeztesse a férfiakat a prédikációban és keresztyéni oktatásban arra is, hogy Isten mennyi szeretetet tanusított épen a férfiak iránt, a mikor rájuk bizta a legfontosabb hivatalokat és kötelességeket a családban, egyházban és az államban, hogy a férfiak csak Jézus Krisztussal való egyesülésükben teljesíthetik eme feladataikat és hogy az Oltáriszentség segítségével a szükséges erőt és kegyelmet biztosan elnyerik.

Negyedik eszköz a *jó bánásmód a gyóntatószékben*. A lelkész kötelessége a férfiakat a szentáldozáshoz többször meghívni. Idegen lelkiatyák meghívása által, különösen a férfiak közös áldozása alkalmával — mint ez például a munkás-egyesületeknél szokásos — tegyék a férfiaknak a lelkiatya kiválasztását könnyen elérhetővé, nyujtsanak a férfiaknak máskor is rendkívüli alkalmakat szentáldozás végzésére, a szentgyónást ne nyujtsák túlságosan hosszúra, mert máskülönben elveszik kedvüket a gyónástól; továbbá a férfiakkal szemben semmiféle nagy követelésekkel ne lépjenek fel. Hogy a férfiak számára a gyóntatószék egyik oldalának mindenkor üresen kell állnia, az magától értetődik. Erre vonatkozólag is megjegyezzük, hogy már a fiúkra is nagy gondot kell fordítani s hogy őket az Oltáriszentség gyakori méltó vételéhez kell szoktatni. Erről írja Egger püspök: «Mivel a fiúk hivatva vannak arra, hogy a jövőben vezérszerepet vigyenek és mivel életüket nagyobb veszedelmek és kísértések fenyegetik, azért kötelessége a papnak, hogy nagyobb gondot fordítson a fiúkra, mint a leányokra és ne nyugodjék meg addig, a míg havonkint saját akaratukból nem járulnak a szentáldozáshoz. Legtöbb ilyen fiú mint férfi is hű marad az Oltáriszentséghez.»

Utolsó eszköz arra, hogy a férfiakat az Oltáriszentségnek megnyerjük, a *szép, pontos istentisztelet*. Isten a legfőbb rend és a legmagasztosabb szépség. Ennek megfelelően az istentiszteletnek is rendezettnek és szépnek kell lennie, továbbá épületesnek, kellő időben kezdődjék és kellő időben érjen véget, az imádságok helyesen legyenek megválogatva és pontos az ének. Szép, rendes istentisztelet épen a férfiakra gyakorol legjobb benyomást, a rendetlenség ellenben elűzi őket onnan. Szép, rendes istentiszteletre utal minket az Oltáriszentség maga; mi egyébre mutatnak a szentmise egyes részei, mint rendre és szépségre? Mi egyebet mond e néhány szó: «Panem de coelo praestitisti eis omne delectamentum in se habentem», «Mennyei kenyeret adtál nekik, minden gyönyörűséggel teljeset», mint azt, hogy mint Isten szolgáinak szép, rendes istentisztelettel közre kell működünk abban, hogy a szegény, meggyötört embereknek igazi, mennyei örömet szerezzünk.

Ezek volnának a főeszközök arra, hogy a férfiakat az Oltáriszentségnek megnyerjük. Nagyobb városokra azonban eme eszközök nem terjeszkednek ki. *Itt oltáregyesületeket kellene alapítani, eucharistikus gyűléseket és gya-*

korlatokat kellene tartani férfiak számára, hogy őket Krisztusnak megnyerjük.

Az eddig mondottakból következik, hogy itt a lelkészek és az *oltár-egyesületi buzgó tagok* számára gazdag, hálás aratás kínálkozik. Az aratás nagy, legyenek ők munkásai, ne engedjék, hogy bármi is elijeszze őket a férfiaknak és a férfiak által a családoknak Krisztushoz való vezetésében. Krisztus ugyanaz, ma és mindenkor, segítsége mindig rendelkezésünkre áll, azért sohasem tétovázva, soha kicsinyhitűen, hanem bátran fogjunk Krisztus nevében a munkához. Fejtsük ki minden erőnket, hogy a férfiakat az Oltáriszentségnek megnyerjük. Krisztus Urunk velünk van, ki lehet ellenünk?

V. D.

JÉZUS SZENVEDESE

A vérvéríték éje eljőve,
Borongva ül az Olajfák hegyén;
Jézus borzadva látja kelyhe mélyét,
És én megszedülök tekintetén.
Az angyal látja a szörnyű tusát,
De bennem az önvád szól hangosan:
Te adtad gyötrő kelyhét Istenednek,
Te sebezted meg őt halálosan!

A zsoltárok próféta szózatát
Beváltja a kegyetlen éjszaka;
Pokolsugallta csók, rút árulás,
S a bú-patak, a Cédron-pataka,
Ám annyi áron átmenvén az Úr,
Fejét fölemelé magasztosan:
Fölemelé halálos szent szerelme,
Csak én sebeztem meg halálosan!

S a hajnal versent teljesíti be
Kegyetlenebbül a nagy jós ígét;
Látom vérének foszlott biborában
Gyalázva csúful az örök ígét.
A Szentet látom vérszomjas bikák közt,
Vesztére száját tátják átkosan:
S nem szór átkot halálos szent szerelme,
Csak én sebzém meg őt halálosan.

Nádszál-kormányja szent az én szememben,
S nem gúny a vérrel bélelt korona;
A gúnypalást dicsőség vérpalástja,
S imádandó fört keble temploma!
Im nézd az embert — próféták szemével,
Mint poklost, a fájdalmak férfiát:
S ha van lelked, tagadd meg szent szerelmét,
S mondd: hogy nem a te vétked verte át.

Im nézzed, színe mint vesz éktelenbe,
Vállán a végtelen terhű kereszt;
S merd mondani szentségtelen ajakkal,
Hogy önmagáért érdemelte ezt.
De én leomlom áldott fája mellé,
Hol általszegék szent szerelmemet;
Átszegzem minden kétségek sugalmát,
S csak azt sugom: bocsásd meg vétkeimet!

S Isten Fia keblemben ihletet gyújt,
Mely átvilágít lelkem éjjelén,
Ő látja lelkem minden rezzenését,
S én nyugszom biztató tekintetén.
Halálos szent szerelme megvigasztal,
Mert meggyógyít és új életre hív:
S halál bűnéből más életre kelve,
Jézusáért meghalni kész e szív.

Nagyfaluai Bajos.

Az Erzsébet-örökimádás-templom homlokrajza.

Amsterdam fogadalmi ünnepe.

MINTHOGY az Oltáriszentségben rejlő, végtelen felségü Isten Amsterdam városát számos csodával tüntette ki, e város lakói a legmélt. Oltáriszentség tiszteletére fogadalmi ünnepet hoztak be. Az ünnepet évenként *márczius 12-ét követő első szerdán* ülik meg.

1345-ben egy jámbor amsterdami lakos haláloságyán feküdt; a kellő előkészület után már a szentáldozásban is részesült. Azonban erős hányás vett erőt rajta. Ápolói — nem gondolva a szent ostyára — tűzbe dobták, amit a beteg kiadott. Midőn másnap reggel az egyik ápoló a tűzhelyhez közeledett, a lángok közt látta a szent ostyát, sértetlen állapotban, ragyogó fényt árasztva. Kivette az ostyát és vászonba göngyölte. A csodás esetről tudomást vett egy pap; eljött s a legnagyobb gonddal és tisztelettel megtisztította a szent ostyát és ciboriumban elvitte.

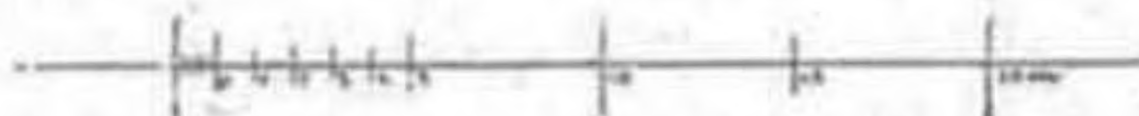
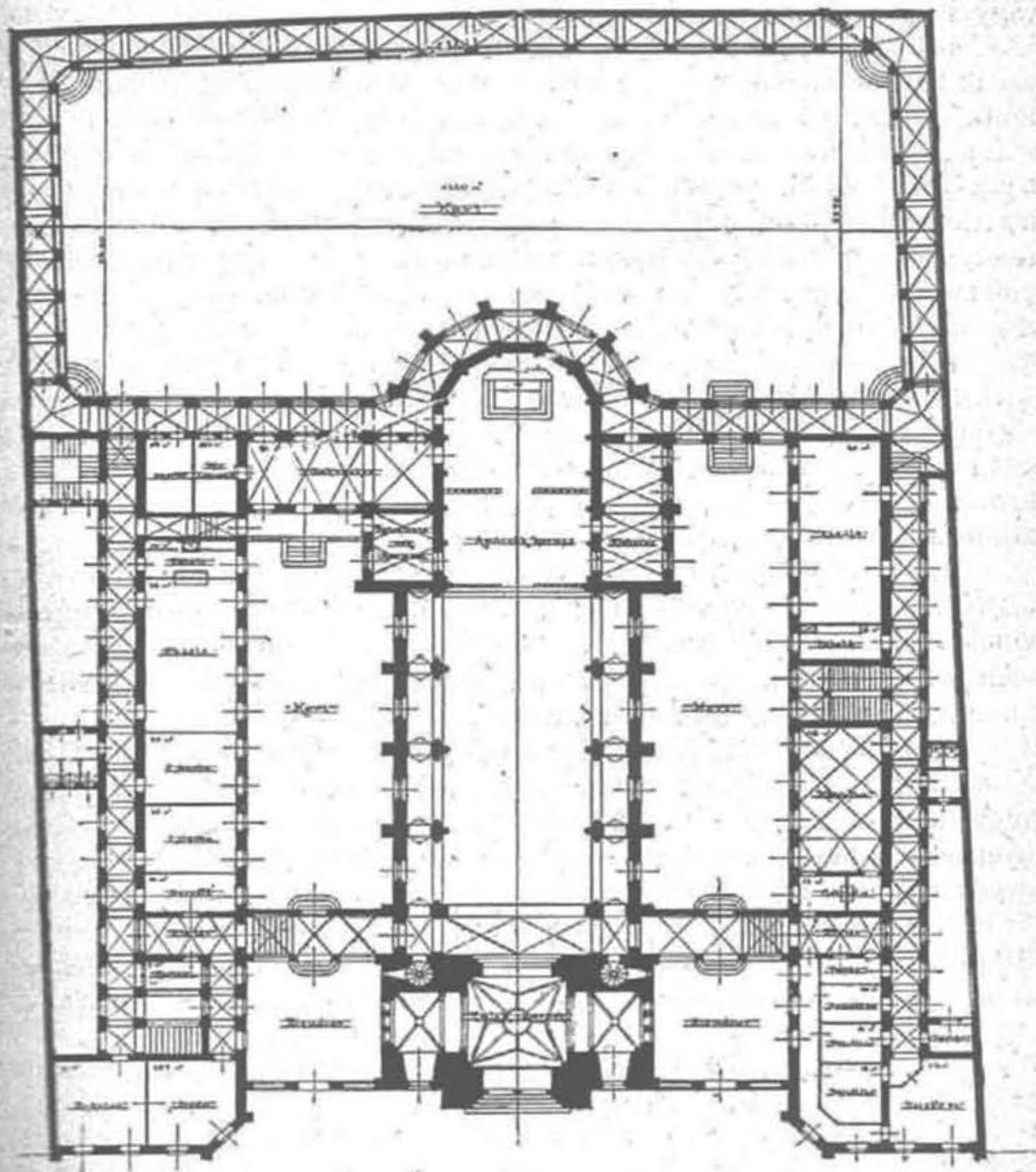
A csoda híre csakhamar elterjedt a városban. Természetesen a nézetek megoszlottak. A betegápolónőnek férje iszonyu haragra gyult felesége ellen, szitkokkal illette és szemrehányást tett neki, hogy pletykaságával szerzőjévé lett e zavarnak és mende-mondának. E szavak után kisiklott az atya karjából kis fia s a földre esett; a gyermek az esés és ijedtség következtében nehézkórba esett; a betegség gyakran mutatkozott rajta. Az atya beismerte hibáját s némi idő múlva felesége és rokonainak kíséretében fölkereste a szent ostyát; imádkozott ott — s fia meggyógyult.

Mint ahogy a papság és az egész város hálát akart adni Istennek, elhatározták, hogy a csodás szent ostya számára méltó szentélyt emelnek. Arról a helyről, a hol ideiglenesen őrizték, egy használaton kívül levő templomba vitték. Később lebontották a házat, melyben az első csoda történt s a hivek adományából kápolnát építettek. A kápolna gondozását egy szerzetesrendre bízták; a rend tagjai naponként azon oltáron végezték szentmiséjüket, a melyen a nevezetes szent ostyát őrzik.

1552. május 25-én borzasztó tüzvész ütött ki Amsterdamban. A város fele s a legmélt. Oltáriszentség kápolnája is a lángok martalékává lett. A hivek aggodása a szent ostyáért, melyet ott őriztek, arra ösztönözte őket, hogy a kápolnához siessenek, abba behatoljanak. De már későn érkeztek. Hiába volt minden igyekezetük; a kápolnát nem lehetett megmenteni. Isten ezen esetet arra akarta fölhasználni, hogy újabb csodát műveljen. Miután a tűz elaludt, a kápolna romjai közt megtalálták a szent ostyát rejtő edényt. Az ostya sértetlenül maradt s még a ciborium vászonból készült köpenyén sem lehetett észrevenni az égésnek még legkisebb nyomát sem.

E csodás esemény híre csakhamar elterjedt egész Hollandiában s más tájakon is. A legmélt. Oltáriszentség tisztelete mindenfelé örvendetes lendületet vett. Haladéktalanul hozzáláttak s még szebb kápolnát építettek, mint

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ

Ágoston János
építész

Az Erzsébet-örökimádás-templom és zárda.

a milyen az e,őbbi volt. S a Mindenható sok csodát művelt azok javára, kik alázattal s bizalommal kérték a szentségi Jézus segítségét e szentélyben, vagy a környékről, sőt messze tájakról is.

1443-ban egy fiatal brémai, ki Afrikába, Centa városába igyekezett, a vadak kezeibe került. A vadak ütötték, verték, kínozták s végül sötét börtönbe dobták. Minden emberi segínytől megfosztva, az Urhoz fohászzkodott s az amsterdami szent ostyáról is megemlékezett. Isten jóságában és mindenhatóságában bizva fogadalmat tett, hogy fölkeresi a kápolnát, melyben a tiszteletreméltó szent ostyát őrzik — ha Isten visszaadja neki szabadságát. Rabbilincsei lehullottak, a börtön ajtaja megnyílt s a fiatal ember néhány pillanat múlva az Amsterdam városába vezető uton találta magát; rövid idő alatt elérte a várost s eleget tehetett fogadalmának.

Miksa császár, egyuttal ausztriai főherczeg és hollandiai gróf, 1479-ben halálos betegségben feküdt. Nem bizott már az orvosok ügyességében s megfogadta, hogy fölépülése esetén megtekinti az amsterdami szent ostyát. Nemsokára visszanyerte egészségét; teljesítette fogadalmát s a kápolna számára pompás diszitményeket készíttetett s aranykelyhet ajándékozott a kápolnának.

1508-ban Gueldern grófság lakói elfoglalták és pusztították Wesop városát. A foglyok egyikén, Hollárt Mártonon, szörnyű kegyetlenségeket vittek végbe. A fogoly Istenhez folyamodott s alig említette az amsterdami szent ostyát, rögtön megszabadult bilincseitől s világos nappal észrevétlenül kijutott kinzói tömegéből s őrei kezeiből.

Az Ur határtalan jóságában ezen szent ostya által még számos más csodát is művelt. Ezáltal a szentélyt, melyben a szent ostyát őrizték, az isteni kegyelmek székhelyévé akarta tenni, kimerithetetlen forrásává a jótéteményeknek: a bűnösök megtérésére, a szomorodottak vigasztalására, a lázadóok enyhülésére, a foglyok megszabadítására, a betegek gyógyulására.

A fől sorolt csodák és imameghallgatások képezik a breviárium legendáját is.

Huguet nyomán: *Till Kálmán.*

Az Eucharisztia Zenéje

Irla: JÁROSY DEZSŐ.

IV.

AKERET bővül, a kép világosabb lesz: a reformzene nyujt baráti jobbot s igéri, hogy méltóképp szolgálja a szív, a tabernákulum és az ég Krisztusát. Komoly fogadalmat tesz, hogy programja egyezik céljában és rendszerében a miénkkel s mi örömmel zárjuk keblünkre, helyet készítünk számára az Ur hajlékában, mert ihlete, lendülete egészen eucharisztikus. Am

keressük most, minőnek kell lenni ennek a csodálatos zenének, mely az isteni szeretet tűzforrása, az eucharisztikus Krisztus örök dicsőítésére énekel majd új éneket,

Szent vallásunk tanít, hogy az Oltáriszentség betetőzője Isten összes csodáinak. *Abyssus mysteriorum Dei* — az isteni hittitkok mélysége — így tanít a hittan. Szent Ágoston a küzdő egyház legnagyobb kincsének nevezi s így ír az eucharisztikus Krisztus nagyságáról: «Ki merem mondani, hogy Isten, jóllehet mindenható, többet ennél már nem adhatott, végtelen bölcsesége mellett sem tudott nagyobbat adni és végtelen gazdagsága mellett nem volt már nagyobb valami, mit még adhatott volna».

Az eucharisztikus zene tárgya ebből kifolyólag a legnemesebb, Isten mindenhatóságának, bölcseségének és jóságának kincseit a legfelségesebb módon juttatja érvényre. Sajátos módszert, szigorú alkalmazkodást, alázatos szolgálatot követel tehát a tárgy, mert csak így ékiti majd zenénket az eucharisztia nimbusza. Utóbbi fensége pedig kettős: belső és külső. A belső inkább a lelki szépség és tökély, a külső pedig érzékelhető alakban nyilatkozik meg s teljes emberi szépségében tárul fel előttünk.

Midőn az eucharisztia zenéjéről szólunk, olyan tényezővel állunk szemközt, mely ezen külső szépség lényeges kelléke, annak ismertető jegye. Az Ur mint a szentségház drága foglya, mindenkor vár reánk: meghallgatja az egyesek imáját ép úgy, mint egyházának liturgikus könyörgéseit. Ha az egyház imája hivatalos, akkor liturgikus is; ha az eucharisztia éneke nem magán, hanem hivatalos jelleget nyer, akkor egyúttal liturgikus is.

Az egyházi ének természetében és lényegében, céljában és rendeltetésében az egyház szándékának megfelelően mindig a liturgia bélyegét viselte homlokán. Zene és liturgia szorosán vonatkoznak egymásra s bár nem liturgikus éneket és zenét is ismer az egyház, mindazonáltal a lényeges momentum, mely ezen sajátos művészetnek létet adott, a liturgia volt. Ennek emlőin táplálkozott és fejlődött a primitívnek legalacsonyabb fokától a tökély legnagyobb határáig. Liturgia szolgáltatott okot e művészethez, másrésztől természetes érzései és hajlamai készítették az embert, hogy a hangok művészetét az egyház szolgálatába hajtsa.

Részleges indokolás nélkül is be kell látnunk, hogy az ember korlátolt és gyarló volta dacára természetének és eszének termékeiből a legtökéletesebbeket ajánlotta fel Istennek. Kiváló fontosságú e lélektani megfigyelés s a vallástörténet igazolja, hogy a külső istentisztelethez járul természetes következetességgel az ének és zene is. Igen, az egyház nem csupán tökéletes társaság, nem csupán a lelkek üdvének munkása, hanem kulturtörténeti intézmény volt hosszú századok folyamán. A vallásos művészetek szülőanyja és nevelője. S a mi a későbbi századok profán művészetének oly nagy fényt kölcsönzött, ahhoz a lendületet, az alapot, a tartalmat és témát az egyház

szolgáltatta. Az egyház kulturtörténeti Mentor, s nagy hálátlanság vádja illeti a modern művészeteket, mikor erről az édes anyáról oly könnyelműen feledkeztek meg. Megvetik és lenézik, csak a történelmi fejlődés kezdetleges stádiumát ismerik fel benne. Mindhiába. Tényeket nem lehet tagadni. Tanainak fönsége, titkainak mélysége, szervezetének tökéletessége provokálta mintegy az emberiség összes teremtő erejét és képességeit. Így szolgált az egyház hívő népe az isteni tan természetes inspirációja gyanánt zenéjével és énekével Istenét.

Ámde e vonások csak a természeti s nem a természetfölötti kinyilatkoztatás világában alkotják a zenének lélektani szükségességét. A hit krisztusi világával megáldott ész a reveláció fényében új atmoszférát nyer. E bűvös légkör új sziveket, új áhítatot és könyörgést, új éneket és zenét teremt; szárnyakká varázsolja a szív imáját, imává a hangok énekét s jubiláló örömet hallja a tabernákulum «martyr incognitusa» — ismeretlen vértanuja — kit szívének irántunk táplált lángoló szeretete tart foglyul a szentségházban.

Az eucharisztikus énekes nem szórakozik tehát, nem gyönyörködik sem a dallam fényében, sem a harmónia pompájában, hanem magasabb szempontokat fürkészik: a szöveg az ő énekének lelke, dallamának és harmóniájának szive. Őt nem vakítja el a külső, a fényűző ruha, hanem a belsőre tekint, a szavakba foglalt imára, az ének szövegére. Nem rendeli alá a szöveget, hanem megfordítva cselekszik. Nem lesz mámoros a műélvezettől, melyet a kevés művésziesség biztosít számára, hanem magasabb szempontnak, az eucharisztikus Krisztus dicsőségének rendel alá mindent. «Helyesen akarsz énekelni? Ugy ne pusztán ajkad hirdesse Isten dicsőségét, cselekedeteid is egyezzenek szavaiddal. Ha hangoddal énekelsz, titkolsz valamit; énekelj úgy életeden keresztül, hogy sohasem titkolj semmit.»¹ «Nem ember hivatását teljesíti, ki az egyház magasztos hittitkait énekben dicsőíti; utánoznia kell az égi hangokat, melyekkel az angyalok és szentek ünnepelek a tulvilági Jeruzsálem titkait. Sohasem fogja az egyház énekeit igaz szellemben a maga és mások épülésére előadni, ki lelkét imádság és elmélkedés által nem készítette elő arra, hogy az egyházi élet legbensőbb mozgalmi lelkében visszhangozzanak; az énekesnek a tett és ima emberének kell lenni.»²

Igen, az eucharisztia zenéje a hit zenéje, hangokba foglalt ima, a szó áhítatának hatványa, sőt gyöke.

A «canticum novum» — az új ének — tehát megtestesült ima lesz, ez egyik lényeges ismérve.

¹ Szent Ágoston: In ps. 146 enarrat. col. 1693.

² Amberger: «Pastoraltheologie» II-ter Band.

A legméltóságosabb Oltáriszentség és II. Rákóczi Ferencz fejedelem.

DÉG MINDIG a Rákóczi-évben vagyunk. Országszerte folynak a kisebb-nagyobb méretű ünnepségek, a melyeken a magyar nemzet kegyelettel adózik a nagy fejedelem dicső emlékének. És jól van ez így: hisz Rákóczi valóban egyike a történelem legnemesebb alakjainak.

Vezére volt a nyolcz évig tartó dicsőséges szabadságharcznak. És midőn az 1711-ik évi szigorú télnek hidege s a nyomában föllépett éhínség seregeitől, hűtlenség és árulás pedig legjobb barátai s váraitól fosztotta meg: megkezdette 25 évig tartó bujdosását s ette a számkivetés keserűkenyerét.

Hazájáért fölládozta mindenét, a mivel birt: családját, fejedelmi méltóságát, roppant terjedelmű ingatlan vagyonát, végre önmagát, vértanuhalált szenvedve ő, ki a trónra született.

Ezen dicső nemzeti fejedelem lelki nagyságának és bámulatraméltó erkölcsi nemességének, hogy hol találjuk meg az alapját? elmondja ő maga Őnéletrajza 268. lapján, következőkép:

«Egy ünnepnapon (1715-ben, Páris mellett) a Bourbon herczegnek és a herczegnőnek, köztük annak is, a kit én szerettem, eszükbe jutott meglátogatni a Kármelita-szerzeteseknek a szomszédságban levő kis kolostorát és azt óhajtották, hogy én is velük legyek, a mihez szívesen hozzájárultam és talán ez az út, melyre inkább világias indító okból, mint ájtatosságból vállalkoztam, vonta közelébb hozzám kegyelmed sugarát. A templomba ugyanis az esti könyörgés után léptem be és a mikor nyilvános imádásra kitett szentséges testedet megláttam, nem törődvén a gunynyal, térdre borultam és a szokottnál buzgóbb imádkozásba merülve, visszamaradtam; és a mikor kijöttem, igazán nem tudom, de mintha éreztem volna a magánosságom kellemét, a mely édesgétett magához; irigykedve dicsértem és magasztaltam az atyák szent nyugodalmát és háborítatlan életét és azt mondtam mások kaczájára, hogy én is tudnék olyan életet élni.

Tréfás és kedélyes gunyolódással tárgyalták a te imádásodban tanusított odaadó s tartozó buzgóságomat, de a mikor azt feleltem: «Ha illő az allattvalónak a király jelenlétében ilyennek lennie, miért nem a teremtménynek teremtetője előtt?» észrevettem, hogy felelelem megtette reájuk a hatást».

Ezen szentséglátogatás volt az isteni kegyelem első sugára, a szentségi Ur Jézus hívó szózata a dicső fejedelemhez, hogy nemes szívét — melyet idáig a világi bűnös gyönyörök tartottak hatalmukban — a szenvedélyektől megtisztítsa s az Ur Jézusnak adja oda.

Hogy ezen szentséglátogatás mily hatással volt a fejedelemre? elmondja

Következetesség.

PINTÉR GÁBOR jóra való kovácsmester 13 éves fia, Gyuri, nemrég volt az első szent áldozásnál. A tisztelendő ur ez alkalomból őt is, mint a többi gyerekeket, alaposan kioktatta vallási kötelességei tekintetében. Nevezetesen pedig a vasárnap megszenteléséről, főleg pedig a katolikus ember vasár- és ünnepnap mi hallgatási kötelezettségéről beszélt a fiuknak legdehatóbban.

Néhány héttel az első szent áldozás után Pintér Gábor nem akarta Gyuri fiát vasárnap misére elereszteni.

— Dolgozni kell — úgy mond — a munka körmünkre ég.

A fiu ellenveti, hogy a vasárnap az Ur napja, a melyen minden katolikusnak szentmisét kell hallgatni.

— Eh, hallgas e hiábavaló beszéddel! — feddi fiát az apa. — Ezek a törvények gyerekeknek valók, te pedig idestova legénysorba lépsz, láss tehát a munkához.

— De édes apám — válaszol tiszteletteljesen a fiu — a tizparancsolat harmadik parancsolatára, mely így szól: Megemlékezzél róla, hogy ünnepeket szentelj, egy negyedik is következik, mely így szól: Atyádat és anyádat tiszteljed. Ez a törvény is gyerekeknek való?

Az apa meglepődve elhallgatott. De a fiu fején találta a szöveget következtetésével. Nem is tartották őt többé vissza a szentmisétől, akadálytalanul mehetett a templomba. De mennyire elcsodálkozott, midőn a templomból jövet, atyjával találkozik, ki már évek óta nem volt misén. Hazamenet az apa egy szót sem szólt, de látszott, hogy komoly gondolatok foglalkoztatják. Otthon egyszerre csak megöleli a fiut az öreg s miközben szemeiben könnyek csillogtak, így szólt:

— Igazad van, fiam. Mindenekfölött való az Isten törvénye s az élet csak úgy ér valamit, ha következetesen teljesítjük az ő parancsait. Parancsa: Dolgozzál; de parancsa ez is: Imádkozzál és misét becsületesen hallgass. Ezentul én is úgy teszek, mint te. Együtt megyünk minden vasárnap a misére. S az öreg szavának állt. Nem mulasztotta el ezentul egyszer sem a kötelező szentmisét — s dolga is jobban ment, kedve is nagyobb lett. Szemmellátható volt rajta az Isten áldása. Gál.

~ VEGYESEK ~

Eucharisztikus püspöki szózatot intéz Erdély apostoli főpásztora egyház-
 éléhez, midőn legutóbbi körlevelében így ír: «Az lenne legszebb jutal-
la mindenütt Istenhez méltó templomokat találnék, tiszta szentede-

nyeket és oltárkészletet, gondosan őrzött szentségházakat; ha hitbuzgó papokat látnék mindenütt, kik izzadnak a kötelességteljesítés nehéz fáradaimaitól, ha látnám, hogy az egyház ajánlotta ájtatosságok közül különösen gyakorolják a szentségimádást, Jézus szent Szive és a boldogságos Szűz tiszteletét».

Cognacban, Franciaországban, szintén munkához láttak az egyház-üldöző kormány emberei, hogy a szerzeteseket elűzzék, templomaikat bezárják s hacsak lehet, megszenségtelenítsék. A végrehajtással megbízott közeg a ferenczrendiek zárdájában is hozzálátott a pontos leltár készítéséhez. E közben követelte, hogy a *tabernákulumot is nyissák ki* s tegyék elébe a szent edényeket. Az atyák tiltakoztak a merénylet ellen. De az elvetemült ember erővel is kinyitatta a szentségházat, mire a jámbor szerzetesek belefogtak a «Parce Domine, parce populo tuo» kezdetű bűnbánati ének s a «Tantum ergo» éneklésébe s így iparkodtak a szentségtörő munka közben megengesztelni az édes Üdvözítőt.

Legujabb rendeletében a *feszületek eltávolítását* a nyilvános iskolákból követeli a hitetlen francia kormány. Sok, vallásához ragaszkodó polgármester azonban megtagadta a rendelet végrehajtását. Ezek közé tartozik Delaray, ki már negyven éve áll Leglorieuse községi ügyeinek élén. A derék férfit, midőn kézhez vette a hirhedt rendeletet, e hitvallóhoz méltó szavakkal utasította vissza a merényletben való részvételt: «A kereszt jele, melyet e rendelet értelmében el kellene távolítanom, az Isten fiának képe, melynél szentebb és nekünk, katolikusoknak, kedvesebb nem létezik. Én hozzá nem nyulok a feszülethez, bármi történjék is». A derék polgármestert a megyefőnök erre elmozdította hivatalából, de a hivek szemében annál többet nyert tekintélye.

Meg kell adni azonban, hogy az egyházüldöző mozgalom sok lanyaha katolikusnak megnyitotta nemcsak szemét, hanem a kegyelem befogadására szívéét is s nem egy látva a gyűlöletet, melylyel szent hitünket üldözik, visszatért Krisztushoz s a hitbuzgósághoz. Egy szenátor például így nyilatkozott nemrég: «Harmincz év óta nem voltam templomban, de ha bezárni akarják azokat, ha asszonyokat és gyermekeket durván kiutasítanak belőlük, úgy én is kopogtatni fogok ajtajukon». Egy akadémikus résztvevén iskolás gyermekek közös szent áldozásán, oda nyilatkozott, hogy «Combes vallás-üldözése tette őt ismét katolikusná». Vendéében egy előkelő uri ember belép a plébánoshoz e szavakkal: «Gyónni, áldozni szeretnék; a mi napjainkban történik, megnyitotta szememet s visszavezetett az elhagyott oltárhoz».

Egy alsó-bajorországi lelkipásztor a következőket írja «Emmanuel»-nek: Néhány év előtt Alsó-Bajorország egy községében szent missió volt, a melyen a szomszéd községek hivei is résztvettek. Vagy egy órányi távolságból a többi között egy földmives házaspár is eljött a szent missióba. Ugy déltáján, mikor ájtatosságukat végezték, azon szomorú hírt vették, hogy összes vagyonkájuk lángokban áll. Azonnal siettek haza. Kiérvén az erdőből, mely a két község között elterült, szemük elé tárult a pusztító tűzvész. Ekkor az asszony ilyen szavakat mondott: «Az Isten súlyosan meglátogatott, de Istennek hála, ma jól áldoztam és ez a legfőbb. A jóságos Isten mindent jóra fog fordítani».

És valóban, idővel minden jóra fordult. Ez a megnyugvás szép gyümölcse volt a jól végzett áldozásnak.

Az asszonynak a szerencsétlenség láttára mondott szavai — írja a szemtanu — kimondhatatlan hatással voltak reám és azokat soha feledni nem fogom.

Ágnes vagy az Oltáriszentség kis menyasszonya.

○○○○ Angol regény ○○○○

Fordította: FLUCK JOLÁN.

(Folytatás.)

— Mondd csak, Francesco, hát igazán leszállt hozzá a galamb? — kíváncsiskodott Ágnes.

— Ki tudná ezt megmondani — válaszolá emez — annyi azonban bizonyos, hogy a lelkész egy ostyával kevesebbet talált a kehelyben, mint annakelőtte volt; bármint lett légyen is, nagyon megható történet s úgy látszik, hogy a leányt a kimondhatatlan öröm ölte meg.

Francesco ezután elhallgatott s néhány perczig némán nézte a szegény vak gyermeket, a kinek lezárt szemeiből könnyek özöne hullt alá.

— Oh, minő boldog, minő irigylésre méltó halál! — suttogá — mennyivel nagyobb boldogság ez, mint a legboldogabb élet!

És ez a sóhajtás úgy hatott az elbeszélőre, mintha csak Columba visszhangja lett volna.

— Ah, miért nem száll le hozzám is a galamb s miért nem adja őt nekem.

— Várj még egy kissé, gyermekem, te idősebb vagy annál a kis szentnél, a kiről az imént szólottam s Giovanni atya nemsokára elő fog majd készíteni első szent áldozásodra.

— Nemsokára! És valóban azt hiszed, hogy nemsokára lesz ez, Francesco?

— Nekem nem szabad a pap titkait elárulnom — tette hozzá Fran-

cesco mosolyogva; — türelem, türelem s azután majd meglátjuk. Addig is dolgozzunk Mártával Jézusért, mert ki kell érdemelnünk azt, hogy vele az Ur lábainál ülhessünk. Mosdd ki, kérlek, ezeket a korporálékat, de ne feledd, hogy nagy szükségünk van rájuk.

— Holnap reggelre készen lesznek, Francesco.

— Nem, Ágnes, ne dolgozzál éjszaka, azt az édes Jézus tőled nem kívánja. Ráérsz holnap estig.

— Holnap reggelre tiszták lesznek — válaszolá a gyermek határozott hangon. — Isten veled, Francesco.

— Isten veled, Ágnes, hol hagytad Perlettát?

— Kint az udvaron.

— Sokáig megvárakoztattad szegényt, más kutya már itt hagyott volna, mint a hogy Perletta is megtette egyszer.

— De csak egyszer. Nem, nem félek tőle, ő azóta sokkal türelme-
sebb lett.

— Tehát Isten veled, édes gyermekem. — S ezzel Francesco elhagyta a leányt, a ki tapogatódzva haladt végig a templomon s egyenesen az éltes asszonyág felé tartott. Vakságában rálépett a hölgy lábára s ez fájdalmasan fölsikoltott.

— Gyermekem, máskor oda nézz, a hová lépsz — feddé meg a leányt — ne pedig mindig az oltárra. Azt hinné az ember, hogy vak vagy.

— Bocsásson meg, asszonyom — válaszolá Ágnes szomoruan — én valóban vak vagyok.

— Vak vagy? Oh Istenem, Istenem milyen kegyetlennek tűnhetek föl előtted! — S ekkor jobban szemügyre véve a leánykát, észrevette, hogy szemei le vannak hunyva s arczán fájdalmas mosolygás ül. — Ah, szegény gyermekem — folytatá részvétellel, mikor vakultál meg, vagy talán így jöttél már e világra?

— Nem tudom, asszonyom, de nem emlékszem reá, hogy valaha a napot láttam volna.

— És egészen egyedül vagy? Senkid sincs, a ki haza kísérjen?

— Oh igen, Perletta kint vár az udvaron és addig elmehetek magam is. Ekkor az ismeretlen hölgy karonfogta a szegény gyermeket s elvezette őt a templom ajtajáig. Itt megállt Ágnes s udvariasan megköszönte pártfogója jóságát.

— Nem akarom tovább fárasztani — mondá. — Kuttyám mindjárt itt lesz. Perletta! Perletta! — De Perletta nem jött elő.

— Mi tévő legyek? — szólalt meg a vak leányka szomorú hangon. — Istenem, hol van Perletta? Még csak egyetlenegyszer hagyott itt engem.

— Hová mégy? — kérdé az urhölgy, egészen meghatva a szegény kis vak szomorú sorsától. — Mondd csak, hol lakol, örömmel hazakísérlek.

— Ön nagyon jó, asszonyom — hálálkodott Ágnes. — Teljes szívemből köszönöm jóságát. A nagyanyámhoz tessék elkísérni, a ki ott a sarkon frissítőket árul. Talán ismeri is a nagyanyámat, a fasorban sétáló hölgyek gyakran vesznek nála fagyaltot.

— Az a te nagyanyád? Nagyon jól ismerem őt, nem egyszer izleltem meg fölséges italait. Jöjj, gyermekem s fáradságomért majd kapok egy pohár citromos vizet.

— Még pedig a javából, asszonyom, ő nagyon szereti szegény vak gyermekét.

— Hogy hívnak, leánykám? — kérde a hölgy, a mint a fasorba befordultak.

— Ágnesnek, asszonyom. Bizonyára tudja, hogy ez a név bárányt jelent, sokan vak Ágnesnek neveznek, a gyermekek pedig az Oltáriszentség kis menyasszonyának.

— Az Oltáriszentség menyasszonyának? — csodálkozott a hölgy. — Minő különös elnevezés. És vakságod nem szomorít el? Ez a kérdés kegyetlenül hängzolt, de rendkívül érdekelte őt a leány lelki világa.

— Bizony elszomorítana — válaszolá Ágnes — ha nem tudnám, hogy érte szenvedek.

— Kiért, gyermekem? Azért az emberért, a kivel az imént beszéltél?

— Nem asszonyom, nem Francescóért, habár ő elhalmoz jóságával. Én az Ur Jézusról beszélek, a ki mindnyájunknak szerető atyja s a ki folytonosan oltárainkon lakik.

— Te Istenről beszélsz, gyermekem, igaz, Ő mindenütt jelen van, de az oltáron még sem láthatod.

— Nem, asszonyom, de tudom és érzem, hogy ott van; így nincs szükségem arra, hogy szemekkel is lássam őt.

— Ejnye és hiszed, hogy rajta kívül nincs mit látnod ezen a világon? — folytató a hölgy és szinte megborzadt önmagától, hogy ily kérdéssel keseríti a szerencsétlen vakot, de hiába, mindenáron ismerni akarta gondolkozásmódját. — A fényesen ragyogó nap, a szelid hold, a csillagok milliárdjai mind, mind teremőjüket dicsőítik.

— Ezeket nem óhajtom látni, asszonyom. Nekem elég, hogy Őt láthatom, a világ világosságát.

— Hát a természet szépségeit, a hegyeket s hegyek királyát, a Vezuvot?

— Ő enyém s ő nagyobb és szebb, mint összes művei.

— De városod szép házait, pompás palotáit s gyönyörű templomait, sőt ezt a kis templomot, melyet az imént elhagytunk s mely oly csinos, mintha csak angyalok vagy tündérek építették volna, ezeket sem szeretted látni?

— Ezek mind emberi művek, asszonyom — válaszolá Ágnes némi nehezteléssel — s ha az ő fönséges műveit nem kívánom szemlélni, hogyan kívánám a gyarló emberek műveit?

— Elhiszem, Ágnes; de legalább a virágokban, a teremtés eme remekeiben, melyekkel a szép Olaszország egészen be van hintve, legalább ezekben gyönyörködnél, ugyebár? Én részemről sohasem sétálhatok valamely kertben a nélkül, hogy elragadtatással ne szemléljem bámulatosan ragyogó szinpompájukat.

— Valóban nagyon szépek lehetnek, asszonyom, de őt is «Jesse gyökerének», «a mezők liliomának» nevezik s valamennyi virágnál ezerszerre szebb lehet.

— Boldog gyermek — mondá az asszony meghatottan — Ő csakugyan megkimélt téged minden fájdalomtól. Szeretném tudni, hol talátd föl s hol keressem én is?

— Nem tudja, hol keresse? — válaszolá meglepetve Ágnes. — Hiszen mindig az oltáron van; és ha szomorúság gyötri szívét, menjen egyenest Hozzá és Ő megvigasztalja.

— Mondd, gyermekem, ki tanított téged erre?

— Francesco, asszonyom; ő ismertette meg velem a szentségi Jézust.

(Folytatása következik.)

Országos Eucharisztikus Kongresszus.

A kongresszus előkészítő munkálatai már javában folynak. Megalakult a hölgybizottság elnöksége a következőképen: Elnök: őrgróf Pallavicini Edéné. Társelnökök: gr. Zichy Nándorné, gr. Wenckheim Frigyesné. Alelnökök: Dr. Kiss Aladárné, gróf

Cziráky Lujza, gr. Czirákyné, Almásky Mária. Titkár: br. Vécsey Eszter. A bizottság jegyzői tisztét Breyer István főtisztelendő ur volt szives elvállalni. Az előkészítő hölgybizottság tagjaiul megválasztottak a központi oltáregyesület s az Erzsébet örökimádástemplom-egyesület választmányának tagjai. Egyben elhatározta a bizottság, hogy ki fogja egészíteni magát lehetőleg a vidéki oltáregyesületek vezetőségei köréből.

A hölgybizottság fő feladata, a nagyszabásu oltáregyesületi kiállítás rendezése. E célból felhívásokat küldött szét a püspöki kar tagjaihoz, káptalanokhoz, zárdaintézetekhez, vidéki oltáregyesületekhez, hogy a ki-

állítás ügyét felkarolni sziveskedjenek részint pénzadományokkal, részint egyházi szerelvények küldésével. — A beküldött tárgyak vagy a központi oltáregyesület rendelkezése alá jutnak, vagy pedig visszaküldetnek — a mint tudnillik megállapodás történik — az illető kiállító egyesületnek.

Február havában a hölgy-bizottság minden hétfőn tartott ülést, melyeken a felhívások szövege megállapított, a meghívandó személyiségek kijelöltek s élénk tárgyalás folyt az előkészítő papi bizottsággal együttesen folytatandó munkásságról.

*

A hölgy-bizottság után azonnal megalakult a kongresszust előkészítő szűkebb körű *papi helyi bizottság*, *Kánter Károly apát* elnöklete alatt. E bizottság szintén minden hétfőn tartott ülésében eddigelé megállapította: kiket hi meg a kongresszus nagy, országos szervező bizottságába. E célból érintkezésbe lépett az oltáregyesületek egyházmegyei megbizottaival, a katolikus, főképp eucharisztikus lapszerkesztőkkel, a szemináriumok a zárdák spiritualisaival, a rendházak főnökeivel stb. Maga részéről szintén megkereste már az ország *főpásztorait*, kérve, hogy a kongresszusra *körleveleikben* hívják fel a papság és a hívek figyelmét, buzdítsanak részvételre, emeljék a kongresszus fényét magas *megjelenésükkel*. A kongresszus ügyének minél szélesebb körben való ismertetése érdekében pedig farsang utolsó napjára a budapesti papságot ünnepélyes

szentségimádással egybekötött értekezletre hívta össze.

*

Február 16-dika hatalmas lökést adott a kongresszus ügyének. E napon ugyanis d. u. három órakor a kongresszust előkészítő központi bizottság vezetése mellett a piaristák disztermében Kohl Medárd püspök elnöklete alatt nyilvános előkészítő értekezlet volt, azon célból, hogy már jóelőre felhivassék a papság és a világiak figyelmébe is a májusi országos kongresszusra. A kongresszusnak ugy is az a célja, hogy minél szélesebb körben megmozgassa a katolikus társadalmat, hogy minél jobban megismerve az Oltáriszentség kultuszát, az eucharisztikus Jézus váljék a katolikus életnek, cselekvésnek éltető forrásává, benső erejévé.

Az értekezleten nagy számmal jelentek meg még a vidékről is. Az elnöklő püspökön s az előadókon kívül a notabilitások közül többek között ott voltak: Magyar Gábor rendfőnök, Molnár János praelatuskanonok, Giesswein Sándor dr. apátkanonok, Breznay Béla dr. egyetemi tanár, Kánter Károly apát, König Gusztáv, P. Soós István, Hoffman Benedek szervita-perjel, P. Komárik, Hanauer István spirituális, Acsay Antal dr., Csaplár Benedek, Révay Tibor dr., Szölgvény János házfőnök, Kereszty Viktor dr., Puri Iván dr., Glattfelder Gyula dr. és más számos áldozópap és növendékpap a központi szemináriumból és a kegyesrendiektől.

Az elnöklő - püspök Jeszenszky

Kálmánt kéri fel a jegyzőkönyv vite-
lére s ezután apostoli szellemű be-
széddel nyitja meg az ülést. Reámutat
a pap és az oltáriszentség közötti
belső viszonyra s azután hangsúlyozza,
hogy a mint a koncerthez is, hogy
jól sikerüljön, próbák szükségesek,
éppen úgy szükséges volt a mai
összejövetet is s különösen szükséges,
hogy a papság — mint a vezető
hang — fontos szerepet vigyen az
előkészítő működésben s majd a
kongresszuson is. Ezután felkéri An-
dor György hercegprímási titkárt
előadásának megtartására.

Andor György dr. azzal kezdi fej-
tegetését, hogy fölveti a kérdést:
miért kell külön választani az eucha-
risztikus kongresszust a már ismert
nagygyűlésektől? — Fejtegetése so-
rán beigazolja, hogy külön kell tar-
tani az eucharisztikus kongresszust.

A nagy tetszést aratott beszédet
lapunk vezető helyén hozzuk.

A lelkes éljenzés csillapodtával
P. Tomcsányi, a tudományossága
mellett is népszerű szónok beszélt
azon kötelességről, melyet az épülő
Örökimádás-temploma ró a főváros
papságára. Okát is adja a kötelesség-
nek. Így kell tenni, mert a pápák
tekintélye s ősi magyarságunk így
követelik.

Ez előadást is hozni fogja lapunk
legközelebbi száma.

Mielőtt az elnöklő püspök ur be-
rekesztette az értekezletet, *Breznay*
egyetemi tanár kért szót, hogy a je-
lenlevők háláját tolmácsolja az elnök
püspök úr lelkesítő buzgósága iránt.
E mellett szeretné az előkészítő-bi-

zottság figyelmét felhívni arra is,
hogy az országos eucharisztikus
kongresszus keretébe illeszse bele
az *Inmaculata iubilans* ünnepsé-
gét is.

Kanter apát *Breznay*nak azt feleli,
hogy ez az őszi katolikus nagy-
gyűlés keretébe van már beillesztve
s így ez az eucharisztikus kongresz-
szussal nem valósítható meg.

Ezek után az elnöklő püspök meg-
megközönve a szép előadásokat, az
ülést bezárja.

Erre a jelenvoltak átmentek a bel-
városi templomba, hol óriási hívő
nép jelenlétében folyt le a három
napig tartó szentségimádás befejező
ájtatossága. A szentbeszédet *Kohl*
Medárd püspök tartotta, valamint a
kormányzat is, mely az idén lehető-
leg még impozánsabb volt, mint más
években szokott lenni.

★

Főpásztoraink közül eddigelé hoz-
zájárulását kijelentette a kongresszus-
hoz mindenek előtt *Vaszary Kolos*,
Magyarország biboros hercegpri-
mása, kinek magas jóváhagyását már
előre kikérte a személyesen nála járt
egész elnökség. Lelkesen karolták fel
továbbá a szent ügyet *Gr. Mailáth*
Gusztáv Károly erdélyi püspök, ki a
költségek fedezésére egyuttal 200
koronát küldött, *Városhy Gyula* szé-
kesfejérvári püspök, *Walter József*
pécsi káptalani helynök.

A kiállításban való részvételre már
jelentkeztek az ó-budai Jó Pász-
tor zárda, a székesfehérvári és pécsi
oltáregyesület.

★

Most pedig főleg az eucharisztikus papokon s a buzgó hiveken fordul meg a szent ügy sikere. S meg vagyunk győződve, hogy midőn a szentségi Üdvözítő dicsőségéről van szó senki sem fogja áldozatát sajnálni, hanem inkább versenyezni fogunk, ki tud szebb, eredetibb, lelkesebb módon imádatos hódolatának kifejezést adni. Karolja fel minden buzgó hívő a szent ügyet; jelentkezzünk minél tömegesebben részvételre Budapesten, a központi papnevelésben egyszerűen e czímen: «*Eucharisztikus Kongresszus*»; buzdítsuk részvételre és adakozásra ismerőseinket, vessünk fel gondolatokat, melyek megbeszélésre alkalmasak, találjunk ki módokat, melyekkel az eucharisztikus tisztelet az örökimádás, az oltáregyesületek stb. ügyét előre lehet vinni, szóval legyen találékony szívünk, hogy e kongresszus révén nagyban megközelítsük a célt, melyet Szentatyánk a XX. század katolikus társadalma elé programmul kitűzött: *Omnia restaurare in Christo*, Mindent megújítani Krisztusban.

Oltáregyesületi ügyek.

A farsang három utolsó napján a budapest-belvárosi plebánia-templomban a szokásos fénynyel tartott meg a szentségimádás. A hivek

óriási serege tolongott állandóan az ősi boltívek alatt, főleg pedig az esti prédikációk alkalmával — melyet vasárnap *Kánter Károly* apát, hétfőn dr. *Glattfelder Gyula*, kedden dr. *Kohl Medárd* püspök ur tartott — volt zsufolva a templom. Az Ur Jézusnak valóban öröme telhetett benne, hogy e zürzavaros napokban is oly sok lélek vonzódik az Ő kegyelmi trónja elé, jeléül annak, hogy szeretete folyton ég a szivekben.

Budapest. *Választmányi ülése* volt a központi egyesületnek február 15-én. A gyűlés fő- és tulajdonképen egyedüli tárgya a májusi nagy kiállítás ügye volt. *Kánter Károly* apát, igazgató jelentést tett, hogy a föl hívások adakozáson elkészültek már s legközelebb szétküldetnek. A különböző föl hívások fölolvastatván, jóváhagyatnak. A választmány elrendeli a szükséges nyomtatványok beszerzését. Végül pedig a jelenlevő hölgyek vállalkoznak a föl hívások szétosztására, a kiállítás s a kongresszus ügyének ismertetésére és tagok gyűjtésére.

A gyulafehérvári központi Oltáregyesületnek *Mailáth* püspök ő méltósága 400 koronát adományozott s az igazgató rendelkezésére bocsájt nyolcz kelyhet s ugyanannyi misekönyvet.

A kolozsvári Oltáregyesület megbízásából dr. *Hirschler József* szemnáriumi és oltáregyesületi igazgató zárt körben, rendkívül intelligens közönség előtt *vallásbölcseleti konferenciákat* tart. Most van sajtó alatt és jelenik meg a napokban a kon-

ferenciák első pontja: «Vallás és tudomány». A következőkben szó lesz e témákról: «Tudomány és Szentírás», «Szentírás és Teremtés», «Teremtés és Ember» stb. Tehát egytől-egyig vitális kérdések. Célja szerzőnek kimutatni, hogy a modern kultúrába igenis beleállitható még a modern keresztény ember, szóval modern keresztény világnézetet akar harczba vezetni modern atheizmus ellen. A «Vallás és Tudomány» nak eszmemenete a következő: «Az ezüstszavu harangot, mely aetheri szférákban cseng és a magasba hív...», a vágyat Teremtő után el nem némithatja sem filozófia, sem művészet, sem élet, sem tudomány. E «hazavágyó, anyja után siró érzés» kicseng költőkből, eget kér filozófusoktól. Ellenkezésbe hozták a tudományokkal, elsősorban a természettudományokkal, de helytelenül. Mert vallás és tudomány között ellentét nincs, nem volt és nem is lehet. Mert sok theologus geologus és a legtöbb geologus theologus akart lenni és temetni hitet; mert mesterségesen elsikkasztották a vallásosságot a tudomány elsőrangú csillagaival és rakétáztak efemér-tudósokkal, mert el nem választották a két kört, melyet az Isten és az ész ír le és meg nem találtak a szempon- tot, hol e két kör egymásba folyik: azért akarták széttépni Isten egyik könyvét a másikért. A tudományt diszkreditálni nem szabad. Köszönettel veszi kezéből a theologia óriási munkájának bámulatos gyümölcsét. Tágitja Isten képét, fogalmát és palaeontologia, zoologia, botanika csak

lépcső lesz az oltárhoz, mely előtt térdre borul a modern ember. Tehát «nagyrabecsülés és fegyverbarátság vallás és tudomány között».

Dr. Hirschler József igazgató rendkívül érdekes fölolvása után az «Oltáregyesület» szokott *választmányi gyűlését* tartotta meg. Kiemelkedő pontjai voltak kegyes főpásztorunk gróf Mailáth Gusztáv püspök ur körlevelének ismertetése, melyből a hívőket is érdeklő részt az igazgató olvasta föl. Ugyancsak ő hirdette ki a farsang utolsó vasárnapján tartandó engesztelő Oltáriszentség-imádást, lélekemelő szavakban ismertetve ezen imádás fenséges célját.

Örömmel hallgatták a jelenlevők özv. Imre Gerőné ruhatárosnő jelentését a márczius elején tartandó kiállításra máris jelzett munkák hosszú sorozatáról. Jelentését buzdító szavakkal végezte, mely szép buzdítás hatás nélkül nem maradt.

A minden ízében üdvös konferencia után buzgó közös imát tartva oszlott szét a gyülekezet.

* *

Adományok az Oltáregyesület részére: özv. Rudnyánszky Ferenczné 1 bursa, 1 fehér stola corporaló és kéztörölők, viola selyem stolákra, Pálffy Mária 3 db. horgolt csipkét, gróf Zichy Nándorné egy himzett antipendiumot.

*

A budapesti központi Oltáregyesület részére alulírott veszprémi egyházmegyei megbizotthoz az 1903-ik évben befolyt tagsági díjakul: az akai tagok 34 k, az alsó-pahoki tagok 5 k, a batyki tagok 2.08 k, a genti tagok 20 k, a kovácsi, kupi és nórapi tagok 35.25 k, a len-

gyeltóthi tagok 25.96 k, a mezőkomáromi tagok 6 k, a salamoni tagok 10 k, a saintoni tagok 13.40, a szomajomi és kaposmérői tagok 31.48 k, a tapolczai tagok 32 k, a tótgyugyi tagok 2.88 k, a túskevári tagok 15 k, a városberényi tagok 8 k, a zicsi tagok 12.24 k, a veszprémi angolkisasszonyok 20 k, összesen 273.29 korona.

A hisziási 4 k, a sziklasi 2 k, a markoveczi 4 k, a greovaczi 2 k, a kisnikványi 4 k, a zábrányi 2 k, a chizdai görög katolikus hitközségek 4 korona, Bogsán esperesi kerülethez tartozó Német-Bogsán, Gerlistye, German, Raffna, Resicza, Szekas és Tirnova gör. kath. hitközségek s azok lelkészei 40 k, Pascu Vazul greovaczi lelkész 2 k, a paraczi gör. kath. hitközség 4 k, Gimca Joachim markoveczi lelkész 2 k, a kernyecsi gör. kath. hitközség 4 k, Petean József kernyecsi lelkész 2 k, Secosan Miklós szilasi lelkész 1.60 k, Barbus Miklós szilasi segédlelkész 1 k.

*

A budapesti közp. Oltáregyesület részére Endrefalva anyaegyház és Piliny-Felfalu fiókegyletekből 1903. évre tagsági díjakat következő hivek fizettek:

Pap Rozália 2 k, Laurencsik Apollónia 2 k, Bartus Julianna 1 k, Deák Judit 40 f, Pusztá Mária 2 k, Buljovszky Mária 1 k, Rigó Rozália 1 k, Fülöp Judit 1 k, Tózsér Mária 1 k, Csóri Judit 1 k, Csóri Borbála 1 k, Csóri Borbála ifj. 1 k, Murányi Borbála 1 k, Pap Viktória 1 k, Bartus Julianna 60 f, Kuris Terézia 1 k, Deák Rozália 1 k, Borzák Mária 60 f, Vaszkó Rozália 60 f, Deák Terézia 60 f, Deák Terézia ifj. 60 f, Murányi Mária 60 f, Bujáki Mária 60 f, Sulor Veron 60 f, Bartus Klára 60 f, Bartus Rozália 60 f, Uj Erzsébet 60 f,

Kuris Julianna 40 f, Deák Terézia 40 f, Kovács Erzsébet 40 f, Vanya Veronika 40 f, Kuris Borbála 40 f, Galo Mária 40 f, Deák Borbála 40 f, Kovács Erzsébet 40 f, Jónás Mária 40 f, Pintér Borbála 60 f, Szabó Anna 24 f, Deák Judit 24 f, Deák Rozália 24 f, Deák Rozália 24 f, Cziglédi Terézia 24 f, Döbrei Anna 60 f, Deák Karolina 60 f, Deák Mária 24 f, Fülöp Mária 1 k, Kalló Rozália 24 f, Tózsér Ferencz 1 k, Tózsér Mária 40 f, Tózsér Borbála 24 f, Deák Borbála 24 f, Csóri Veron 24 f, Borzák Veron 24 f, Máté Anna 24 f, Bódi Emer 24 f, Kuris Emer 24 f, Veszelovszki Mária 24 f, Kereszti Veron 24 f, Bartus Veron 24 f, Berta Borbál 24 f, Huszák Rozália 24 f, Kovács Mária 24 f, Kovács Rozália 24 f, Müller Mária 2 k, Bona Borbála 24 f, Marton Terézia 24 f, Bollók Erzsébet 24 f, Pusztá Anna 24 f, Kovács István 24 f, Bollok Mária 24 f, Zsidai Rozália 24 f, Csomán Mária 24 f, Bódi Rozália 24 f, Horváth Borbála 24 f, Horváth Rozália 24 f, Kuris Borbála 60 f, Bódi Veron 60 f, Kuris Éva 60 f, Bódi Borbála 60 f, Kuris Katalin 60 f, Kuris Judit 60 f, Kuris Mária 60 f, Baranyi Mária 60 f, Radvánszky Mária 60 f, Serfőző Veron 60 f, Kovács Borbála 60 f, Kuris Borbála 60 f, Traczinszki Judit 60 f, Kuris Terézia 60 f, Bódi Katalin 60 f, Vámos Veron 60 f, Kuris Rozália 60 f, Bódi Terézia 60 f, Csóri Terézia 40 f, Bartus Judit 30 f, Bartus Rozália 40 f, Kuris Veron 48 f, Kuris Rozália 24 f, Kuris Malvin 24 f, Dobos Veron 24 f, Kuris Borbál 24 f, Varga Amália 24 f, Kuris Terézia 24 f, Zsély Rozália 24 f, Kuris Julianna 24 f, Bódi Rozália 2 k, Bódi Rozália 1 k, Kovács Fáni 1 k, Bartus Judit 60 f.

*

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1903 november hóban befolyt díjak. Ft.

Gyürki Endre plébános urtól a vámosmikolai tagok részéről:

Ft. Gyürki Endre 1 k, 20 f, Lőrincz Imre 24 f, Skagyer János 24 f, Dobrurka Imre 24 f, Bajtinger Ferencz 24 f, Dobra János 24 f, Megyer Péter 24 f, Szisz József 24 f, Rosik Imre 24 f, Barát József 24 f, Molnár György 24 f, Bák István 24 f, Dávid Pál 24 f, Dávid József 24 f, Gombay István 24 f, Sinkó Mihály 24 f, Bák János 24 f, Megyer György 24 f, Sinkó András 24 f, Lőrincz József 24 f, Istványik János 24 f, Turczér István 24 f, Szabó János 24 f, Stincsly István 24 f, Stincsli József 24 f, Varga Pál 24 f, Bák József 24 f, Balind József 24 f, Hurik Imre 24 f, Megyer István 24 f, Sinkó Pál 24 f, Dobra György 24 f, Janacs János 24 f, Vidra József 24 f, Vidra János 24 f, Kovács János 24 f, Pocs József 24 f, Vihor József 24 f, Jénczel István 24 f, Müller Katalin 1 k, Biró Erzsébet 1 k, Szabi Erzsébet 1 k, Danyi Katalin 1 k, Beleznai Erzsébet 40 f, Szabados Klára 40 f, Szabados Katalin 40 f, Hegyi Erzsébet 40 f, Veres Mihály 40 f, Seres István 40 f, Seres Mihály 40 f, Nagy Anna 60 f, Kis Katalin 30 f, Gog Borbála 60 f, Bagi Katalin 24 f, Bács Erzsébet 24 f. Az esztergomi egyházmegyéből ft. dr. Csajka Ernő ur által: az tepoli Oltár-egyesület 15 k, 12 f, a pöstyéni Oltár-egyesület 40 k, a nyitra-egerszeghi 52 k, a garam-szöllősi 6 k, a pozsony-eperjesi 22 k, 24 f, a bakabányai 20 k, a moraváni 17 k, 16 f, hérelyi 27 k, 36 f, a nagy-cörvistyei 37 k, 10 f, a hédervári 20 f, a budajenői 12 k, 50 f, az alsó-peli 2 k, az endrefalvai 61 k, az Ohaji 20 k, a nógrád-pataki O. E. 20 k, özv. Blázsik Ferenczné 2 k, Molnár Andrásné 1 k, Cseri Erzsébet 24 f, Suhajda Mihály 2 k, Suhajda Mihályné 2 k, Sumayer Karolin 1 k, Kucséra Pál

1 k, Kucséra Ilona 1 k, Farkas Edith urhölgy ő nagysága által az I. ker. patronage leányaitól 14 k, Stoffer Miczi 4 k, Vadrinecz Mórné 4 k, Lukucz Anna 4 k, Cseh Andrásné 2 k, Farkas Edith 4 k, özv. Major Ferenczné urnő ő nagys. által Thán Lászlóné 1 k, Thán László 1 k, Rowurm Paulina 30 f, Rowurm Vilmosné 30 f, Rowurm Vilmos 30 f, Rowurm Károly 40 f, Rowurm Mari 30 f, Rowurm Rézi 30 f, Rowurm Ilonka 30 f, Parai Julia 30 f, Angle Miller 30 f, Stockinger Irma 1 k, Makos Róza 2 k, Grácsér Mária 2 k, Szebehelyi Gyuláné 24 f, Fuksz Emil 40 f, Fuksz Emilia 40 f, Kariyi Mari 24 f, Rovás Anna 2 k, Benesik Józsefné 1 k, Toht Arturné 2 k, Herjeg Mari 24 f, Feit Otília 40 f. A békési tagoktól: Birkmajer Teréz 2 k, Fekete Rozália 2 k, Sal Katalin 2 k, Stfánovits Mária 2 k, Szilágyi Katalin 1 k, Szénási Katalin 1 k, Szőke Mária 1 k, Szedlacsek Antalné 40 f, Kancsár János 70 f, Kohut Ilona 70 f, Kálmán Istvánné 1 k, Borbély Jánosné 1 k, Kálmán Györgyné 50 f, Harazin Borbála 40 f, Jornyecz Vinczéné 60 f, Stark Mária 40 f, Kiss Józsefné 2 k, Pressinszky Erzsébet 1 k, Pressinszky Róza 1 k, Vrábel Mária 1 k, Jori Mária 80 f, Vrábel Erzsébet 40 f, Kaldin Anna 40 f, Bendek Ilona 40 f, Szlama Ilona 40 f, Bendek Verona 40 f, Zelenka Verona 40 f, Szubur Katalin 40 f, Rips Teréz 40 f, Ulinka Verona 40 f, Beles Mária 40 f, Konis Mária 40 f, Kanyik Mária 40 f, Szlama Erzsébet 40 f, Szmeski Mária 40 f, Pelikány Mária 40 f, Láng Erzsébet 40 f, Sztarkó Ilona 40 f, Pozsityka Erzsébet 40 f, Horváth Anna 40 f, Konis Katalin 40 f, Kajdássi Mária 40 f, Birnyák Borbála 40 f, Garduk Katalin 40 f, Horváth István 40 f, Hajdu Mária 40 f, Konis Katalin 40 f, Kálvin Éva 40 f, Borbély Alojzia 1 k, Borbély

István 2 k, Borbély Mária 2 k, Kis Mari 24 f, Mégyes Anna 24 f, Kis Erzsébet 24 f, Nyéki Anna 24 f, Pócs Mari 24 f, Lőrincz Ilona 24 f, Tenczel Örsébet 24 f, Sinko Verona 24 f, Rák Ilona 24 f, Csikos Rózi 24 f, Kotrucz Katalin 24 f, Gasparik Mari 24 f, Vig Ilona 24 f, Turczer Ágnes 24 f, Janicsék Örsébet 24 f, Barát Ágnes 24 f, Zisbrik Örsébet 24 f, Rác Örsébet 24 f, Vig Örsébet 24 f, Paraj Örsébet 24 f, Baranyovics Teréz 24 f, Turczer Mari 24 f, Szmolka Teréz 24 f, Janitsek Ilona 24 f, Tariska Ilona 24 f, Hajdu Etel 24 f, Henzo Marta 24 f, Vékony Ágnes 24 f, Turczer Mari 24 f, Buzalka Julianna 24 f, Török Ilona 24 f, Magyar Örsébet 24 f, Nagy Viktor 24 f, Andrékovicz Örsébet 24 f, Turczi Teréz 24 f, Buzás Mari 24 f. Ft. Hebrony Kálmán plébános ur által a jászfényszarui hivektől: Dávid Erzsébet 24 f, Berényi István 24 f, Urbán Rozália 24 f, Bak Rozália 24 f, Kovács K. Pál 26 f, Kurbicz Rozál 26 f, Hornyák Istvánné 2 k, Rác Márta 24 f, Andrékovics Teréz 24 f, Turczer Örsébet id. 24 f, Hlányiczki Ilona 24 f, Bajtinger Anna 24 f, Dávid Maris 24 f, Vidra Ágnes 24 f, Dávid Anna 24 f, Helner Örsébet öregebb 24 f, Tenczel Mari 24 f, Konczi Mari 24 f, Barát Maris 24 f, Turszka Mari 24 f, Rák Maris 24 f, Helner Ágnes 24 f, Escher Örsébet 24 f, Varga Katalin 24 f, Pocs Juliana 24 f, Lőrincz Örsébet 24 f, Kovács Mari 24 f, Turczer Ilona 24 f, Borz Ilona 24 f, Mihalka Örsébet 24 f, Gobáji Teréz 24 f, Hupka Mari 24 f, Borz Ágnes 24 f, Lodró Örsébet 24 f, Helner Örsébet 24 f, Krébetz Katalin 24 f, Kluha Ilona 24 f, Mikes Katalin 24 f, Hajdu Margit 24 f, Szisz Eszter 24 f, Turczer Örsébet 24 f, Mészáros Ágnes 24 f, Zenko Mari 24 f, Nád Mari 24 f, Elias Rozália 24 f, Baka Mari 24 f,

Koblok Mari 24 f, Dobruska Katalin 24 f, Hurik Mari 24 f, Genyes Örsébet 24 f, Bene Örsébet 24 f, Stenli Lajos 24 f, Szabó Imre 24 f, Rák Lajos 24 f, Perith Gyula 24 f, Skagyer János 24 f, Lőrincz Imre 24 f, Rák Ádám 24 f, Lőrincz János 24 f, Andrékovicz Ferencz 24 f, Helner Péter 24 f, Andrékovicz Imre 24 f, Bajtinger Ferencz 24 f, Megyer Ferencz 24 f, Klobnok István 24 f, Sinkó Mihály 24 f, Magyar Pál 24 f, Helner István 24 f, Német Julis 24 f, Rák Ágnes 24 f, Rajtinger Borbála 24 f, Rák Verona 24 f, Pálos Mari 24 f, Vidra Teréz 24 f, Hornok Viktor 24 f, Sagi Borbála 24 f, Rác Lizi 24 f, Madarász Erzsébet 24 f, Magyar Maris 24 f, Csanák Mari 24 f, Hatdager Örsébet ifj. 24 f, Csikos Örsébet 24 f, Pálos Maris 24 f, Rák Katalin 24 f, Csikos Örsébet 24 f, Dobra Anna 24 f, Dávid Ágnes 24 f, Vékogy Anna 24 f, Rivájszik Örsébet 24 f, Lodró Katalin 24 f, Szisz Maris 24 f, Pintér Ágnes 24 f, Sinkó Ilona 24 f, Rák Anna 24 f, Turczer Mari ifj. 24 f, Molnár Mari 24 f, Perith Örsébet 24 f, Rajtinger Örsébet 24 f, Barát Mari 24 f.

Ház örökimádás temploma.

A mint a hívő katolikusok várják a konkláve idején a szózatot: Habemus Papam, van pápánk, úgy várja már évek óta Magyarország eucharisztikus lelkeinek serege a szózatot: Van örökimádási templomunk. S e szózat végre elhangzott. Február 4-én döntött a jury a szűkebb pályázatra fölhítt *Aigner Sándor* és *Hofhauser Antal* műépítészek pályaművei fölött s kimondta, hogy *Aigner Sándor terve a célnak megfelelőbb, a ren-*

delkezésre álló összegből kivihető s ez ítélet alapján a templom-egyesület választmánya Aigner Sándort bizta meg az Erzsébet-örökimádási templom kivitelével. A jury jegyzőkönyvét jövő számunkban fogjuk közölni, jelen számunkban a templom homlokrajzát, keresztmetszetét és alaprajzát hozzuk.

A nagy mű tehát a megvalósulás stádiumába lépett. Májusban leteszük az alapkövet s reméljük, hogy akadály nélkül fog folyni a munka egész a zárókő letételéig. Addig persze buzgó imára, kitartásra és lelkes áldozatokra van szükség. E téren följegyezhetünk már egy fejedelmi tettet. Nevet nem szabad még említenünk, csak jelezzük, hogy egy fenkölt lélek 200.000 korona adománnyal biztosította véglegesen művünk sikerét. Imádkozunk érte, a mint imádkozunk mindazokért, kik eddig sem sajnálták áldozatukat s imádkozunk, hogy az Ur Jézus szelleme minél több katolikus lelket ihlessen meg a szent ügy érdekében.

*

Az örökimádás templomára adakoztak:

N. N. 2 k., ft. Krich Mihály plébános ur Tisza-Dada 2 k., méltóságos Czirák Almássy grófnő által Földeákról csanádmegyei gyűjtés 26 k. 40 f., a 76. számú gyűjtőiben Danzer Aloisia által Szabó Teréz 3 k. 40 f., N. N. 1 k., T. I. 1 k., Ausobsky Fanny 60 f., Huszák Guszti 2 k., Huszár Katalin 2 k., Girch Ferenczné Tata 2 k.

Szerkesztői üzenetek.

T. Angolkisasszonyok intézete Eperjes. Nincs előírva, hogy az oltár gyertyáit az örök lámpa lángjából kell meggyújtani. Ez csak nagyszombaton, a tűzszentelés után kötelező.

I. D. Temesvár. A levelében jelzett irányt teljesen helyeseljük. A lapot megindítottuk.

Ns. B. I.-né. Nyitra. Szives utánjárásért és fáradozásáért fogadja hálás köszönetünket. Ha valami hiány van még, kérünk szives értesítést.

K. L. Pilis-Maróth. Az évfolyamot megküldtük. Eddigre bizonyára meg is érkezett már.

S. I. Az illető ügynök becsapta az oltáregyesületet. Fölhatalmazását rég visszavontuk már s jelenleg senkinek sincs ily felhatalmazása előfizetési díjak föl vételére.

Szerkesztő: Dr. Glattfelder Gyula.

JUSTH BÉLA KÁRPITOS-MESTER
ÉS DISZITÓ. ==

A budapesti közp. Oltáregyesület szállítója.
Budapesten, VII., Rottenhiller-utca 6/a.

Elvállal magánlakások, egyesületi- és
körhelyiségek teljes berendezését, továbbá
elfogad és pontosan teljesít minden e
szakmába vágó javításokat. ==

HERCZEG ZSIGMOND ELSŐ MAGYAR
JÁTÉKÁRU ÉS
VII., Munkás-utca 6. sz. SZENT CZIKKEK
ÓNTÖDÉJE. ©

Szent Antal-, Mária- és Krisztus-szobrok, valamint
Szent Antal-szobrocskák pléhtokban való gyártása.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyi plébános.

Előfizetési ára :

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor. 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki kér, havi mutatószámot ingyen.

WALSER-VARGA-féle

Szerk. etiam. Varga s. à 1 kor.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig :

I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel) :

a) füzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.

II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel) :

a) füzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.

III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130) :

a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocsossal 20 kor.

IV. Ugyanez a könyv órcz betűkkel (Arany Korona nagyságban) :

a) jó minőségű papíron, háromszáznál több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.

V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz :

A meennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.

Ára a 14 új órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér.

Az új teljes kiadás megrendelhető :

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette : Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ö cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-fársulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, esillárokat, ciborium és kelyheket, Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olesón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

